

HELSE MIDT-NORGE

PÅ LAG MED DEG FOR HELSA DI

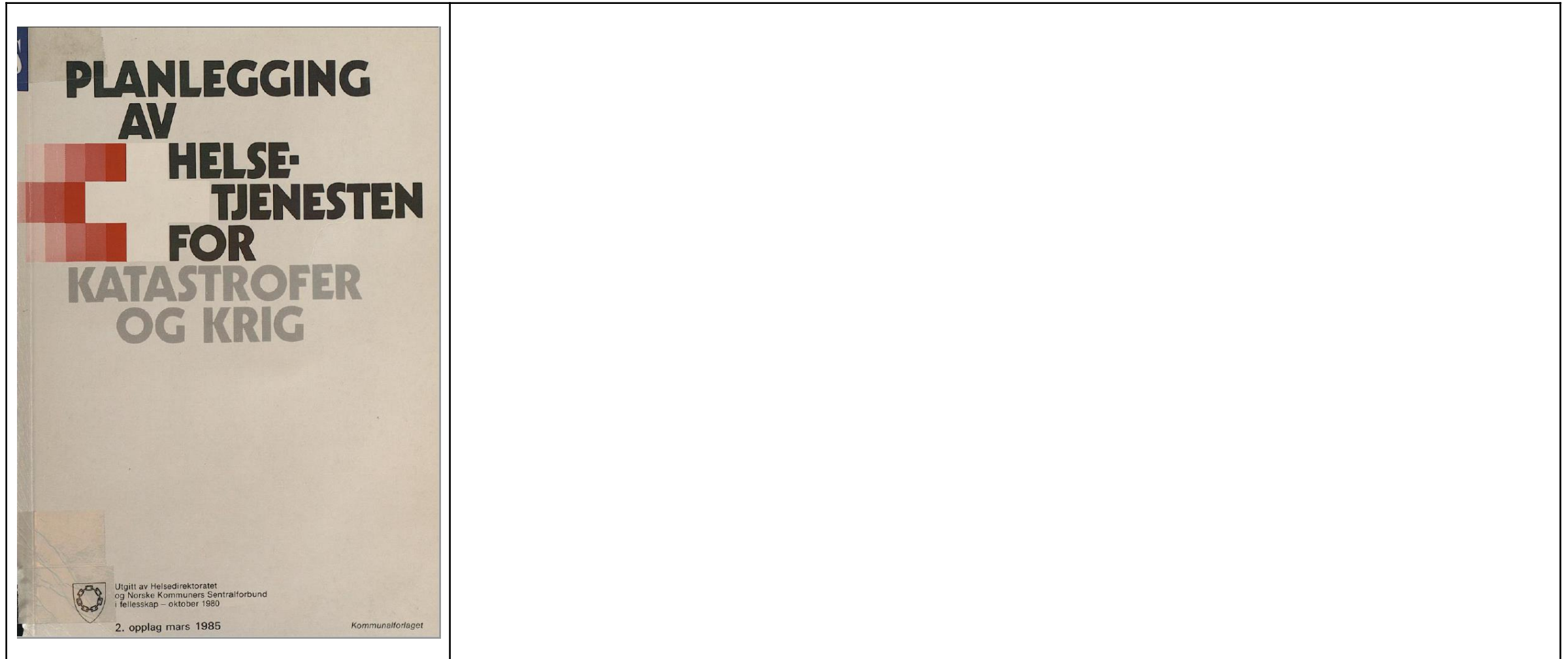

Helseberedskap og samarbeid mellom kommunene og helseforetakene

Erlend Vandvik
Beredskapssjef
St. Olavs hospital
Beredskap@StOlav.no
94340208

Kommunesamling samfunnssikkerhet og beredskap 2023

Historisk tilbakeblikk

1980(rev1985) HDIR og KS - Helsetjenesten ved katastrofer og krig

Hvordan har store hendelser og kriser påvirket oss?

2016 2018 2019 2021 2021-2023 2023 =>

2000 2005 2009 2010 2011 2015 2001-2021

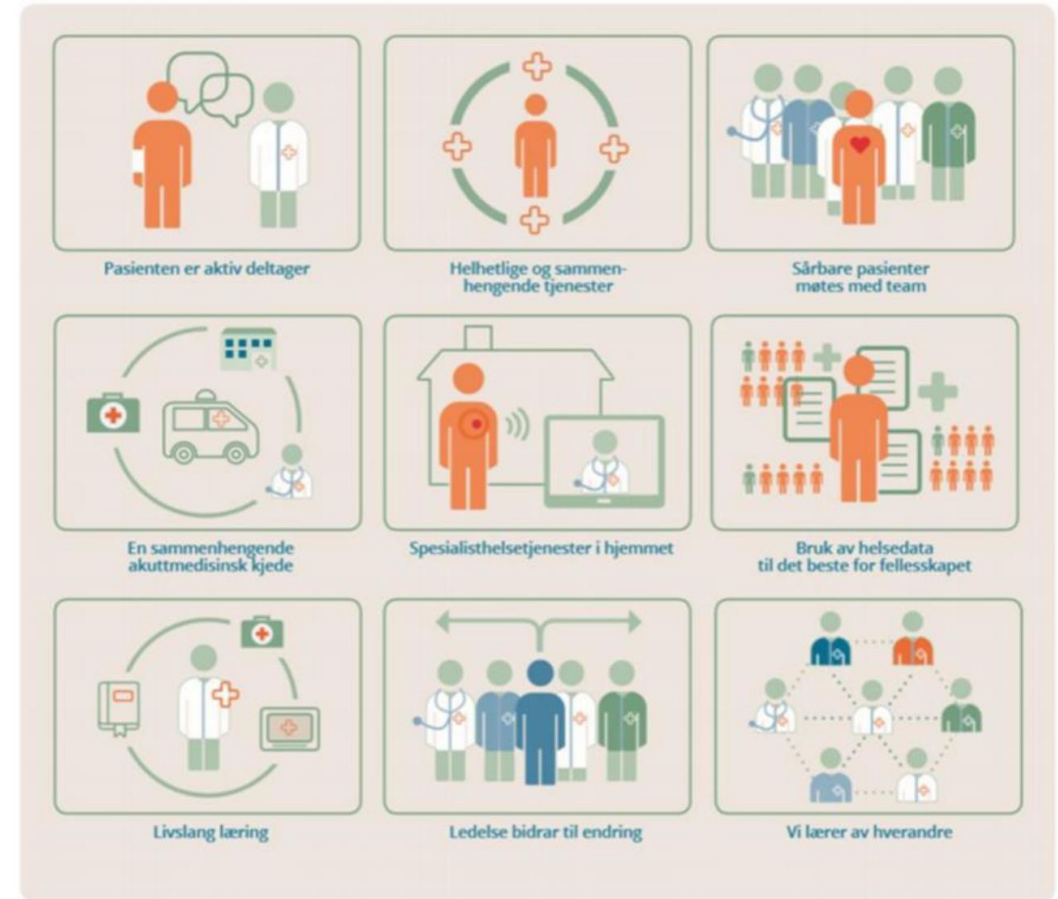
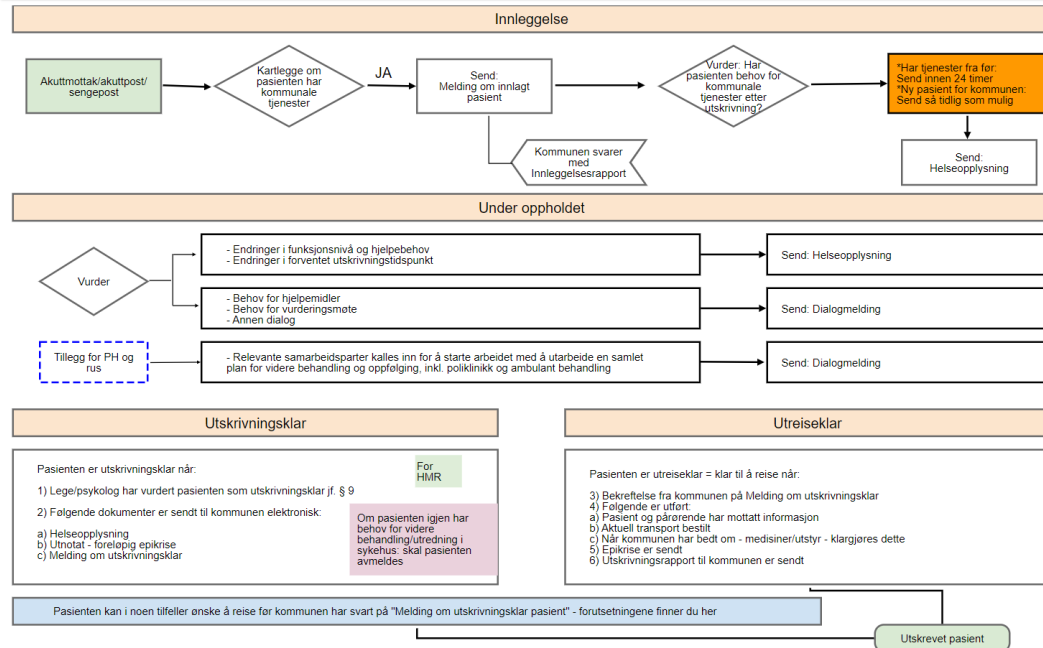
TILTAK SOM KOMMER ALLE PASIENTER TIL GODE

Figur 4.5 Tiltak som vil bidra til bedre forløp for alle pasienter

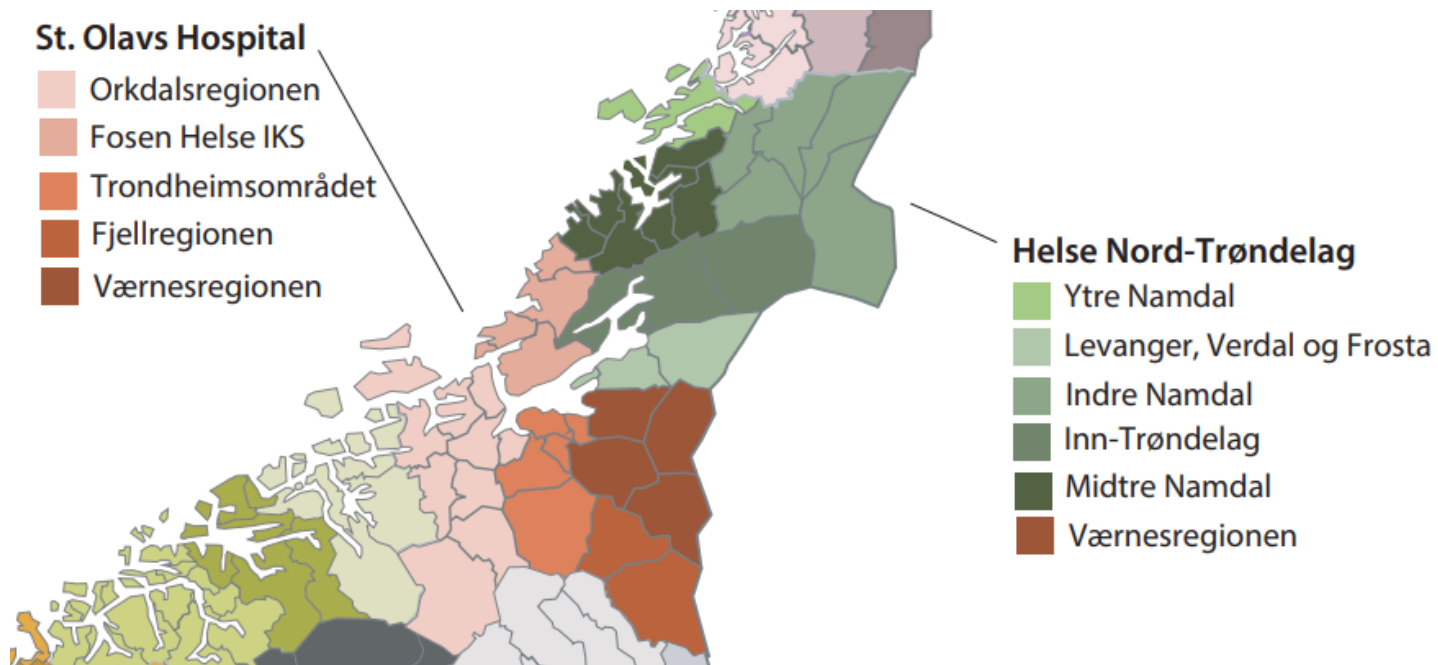
Standardiserte pasientforløp

Samarbeid om innlagte pasienter med behov for kommunale tjenester - Sending av PLO eMeldinger i Helse Midt Norge v. 1.1

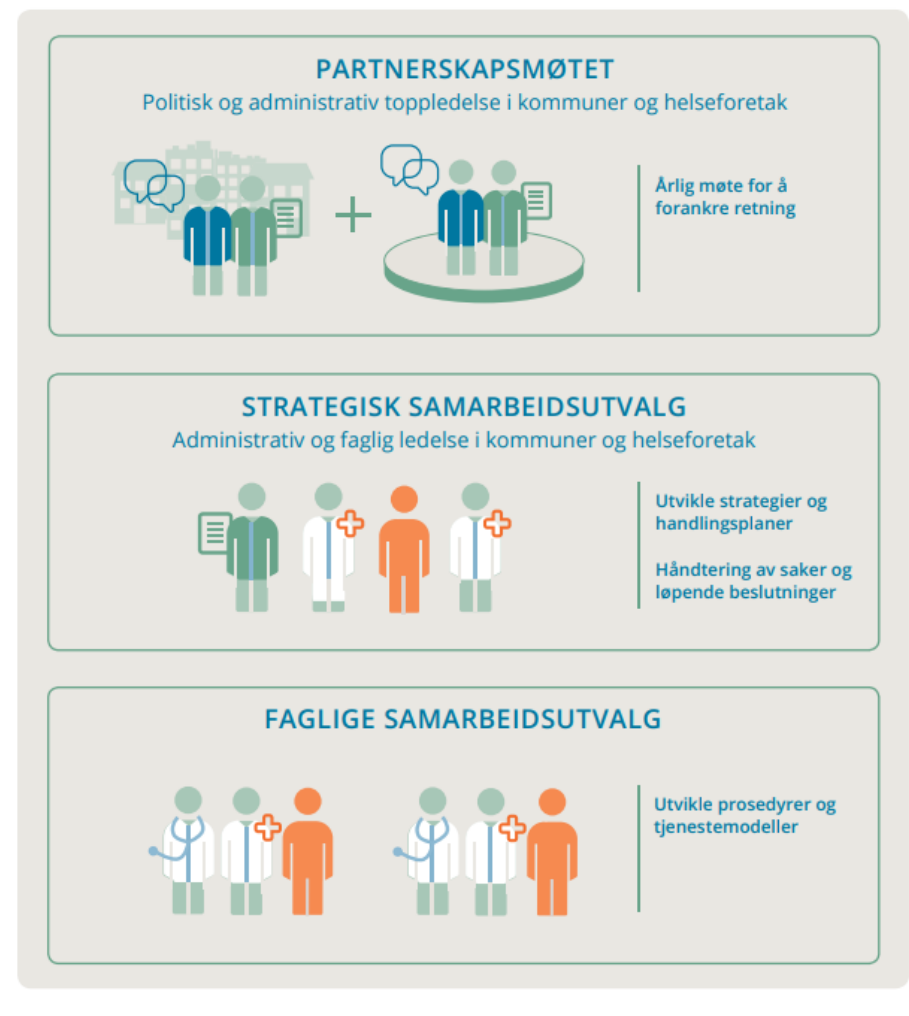
[Samarbeid om innlagte pasienter med behov for kommunale tjenester - Sending av PLO eMeldinger i Helse Midt Norge \(helse-midt.no\)](https://helse-midt.no)

Helsefelleskap og kommunesamarbeid

ARBEIDSDDELING I HELSEFELLESSKAP

Brukere og fastleger deltar på alle nivå

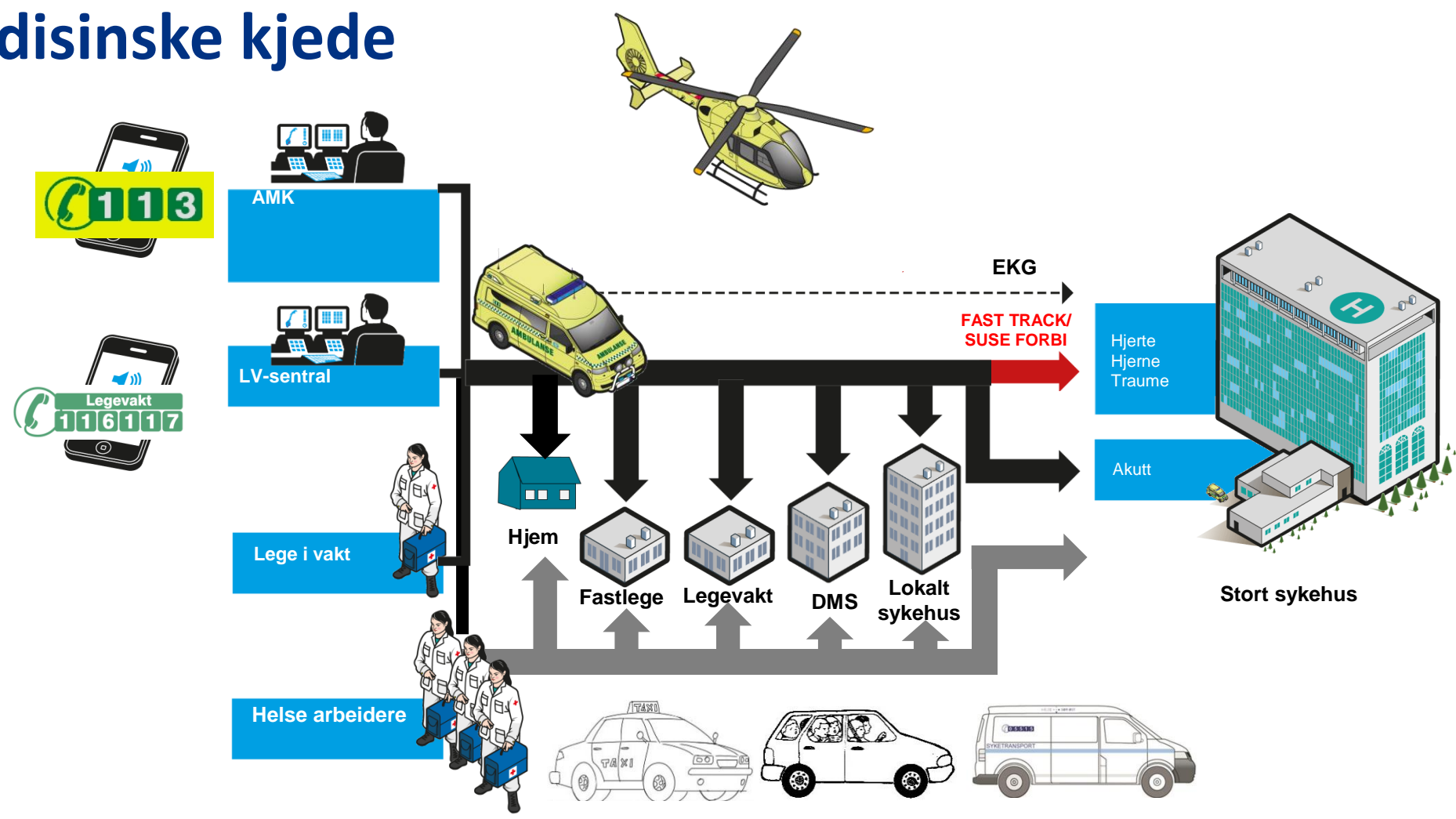

Figur 4.1 Arbeidsdeling i helsefelleskap

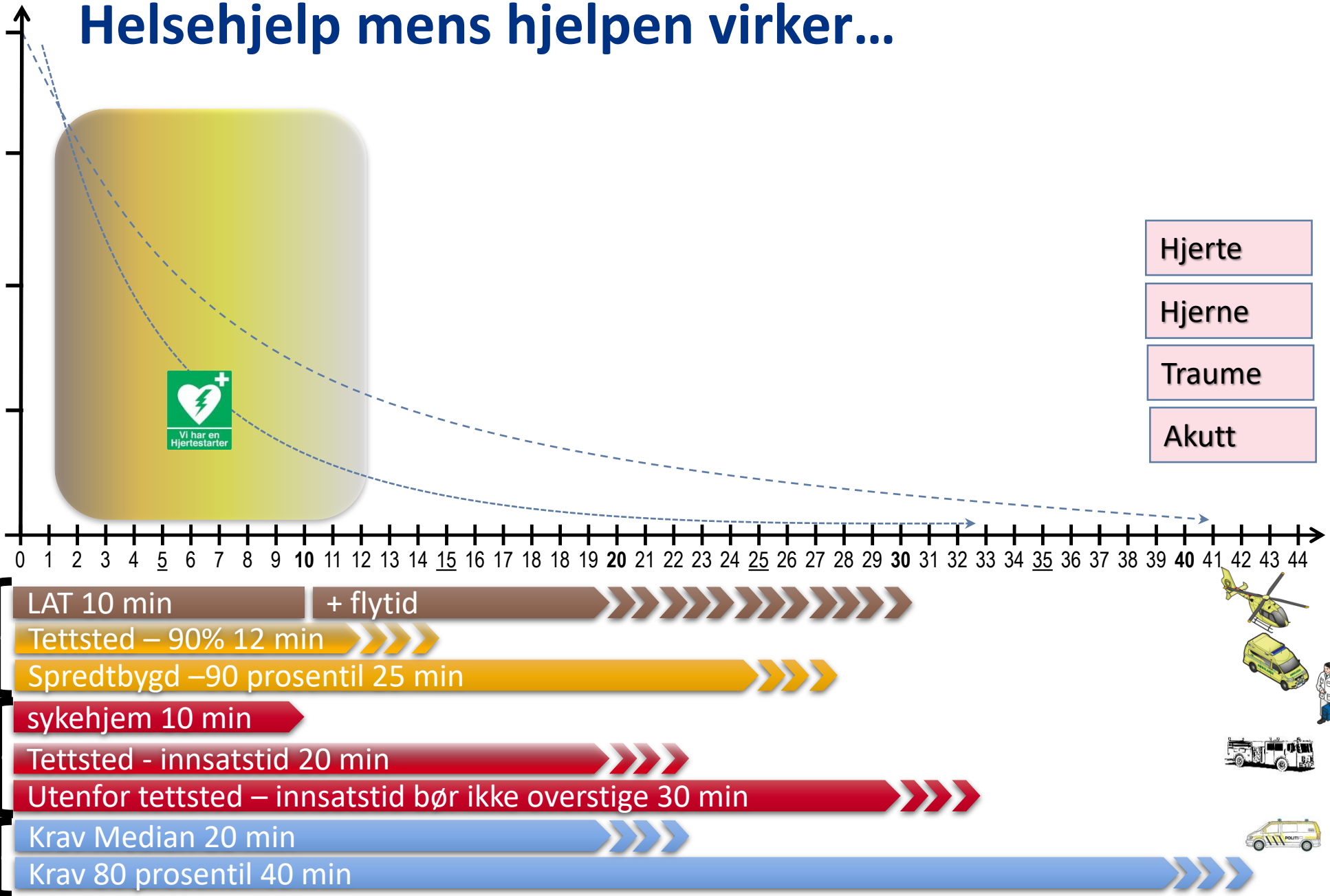
[Samhandling - St. Olavs hospital \(stolav.no\)](http://stolav.no)

[Samhandling - Helse Nord-Trøndelag \(hnt.no\)](http://hnt.no)

Akuttmedisinske kjede

Helsehjelp mens hjelpen virker...

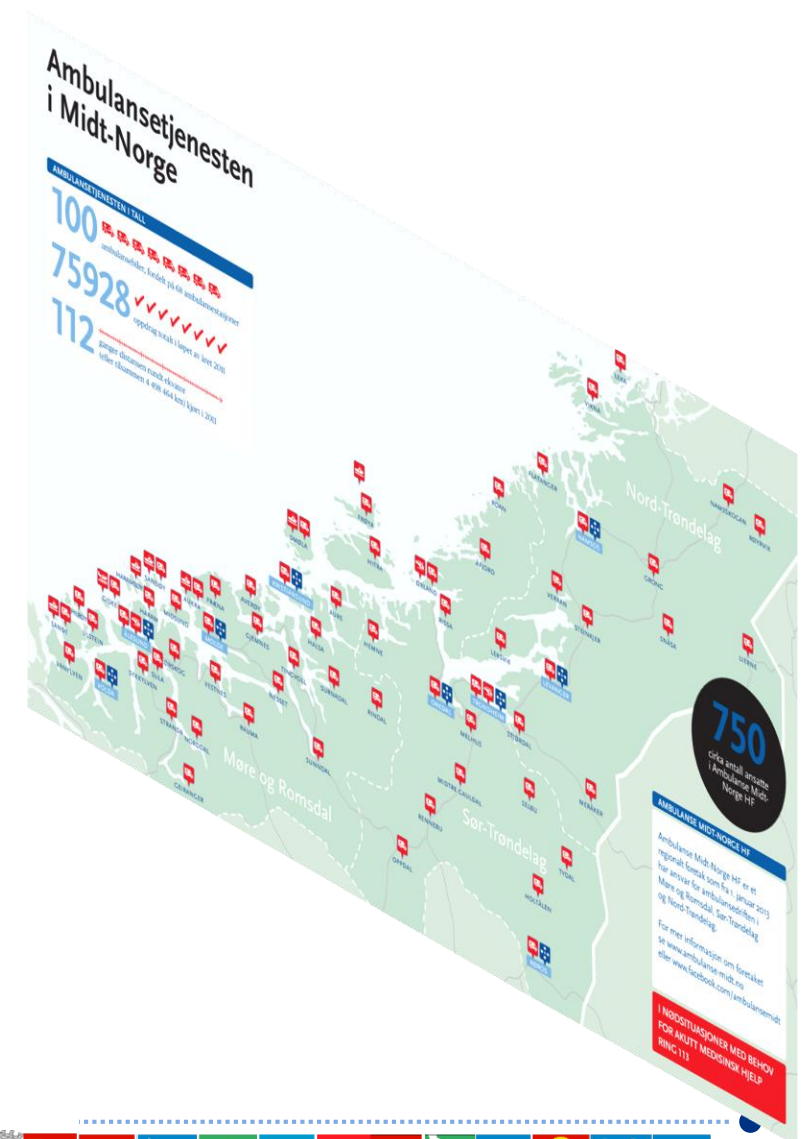
Ambulanseberedskap

Grunnberedskap:

- Basert på forventet aktivitet
- Håndtere normale variasjoner
 - Ambulanse stasjonering
 - Flåtestyring
- Jfr. kvalitetsindikator:
 - 90% innen 12 min i by, 25 min i bygd

Ekstraordinær beredskap:

- hendelser beskrevet i ROS-analyser
- ambulansetjenester ved større ulykker og kriser
- delta i enkle søk og redningsoperasjoner.

Eksempel:

Ambulanser tilgjengelig ved ekstraordinær hendelse:

- Ulykke Rotvollhaugen bru i Trondheim:
 - 17 ambulanser ila 30 minutter
- Kartstudie 28. februar 2017 kl 1100:
 - **Tydal**, antall ambulanser tilgjengelig:
 - Kl 1100: 1 amb
 - Kl 1130: + 1 amb (Selbu)
 - Kl 1200: + 4 amb (Røros, Stjørdal, Namsos)
 - Kl 1300: alle amb
 - **Frøya**, antall ambulanser tilgjengelig:
 - Kl 1100: 1 amb
 - Kl 1120: + 1 amb (Hitra)
 - Kl 1230: + 4 amb (Orkdal mfl)
 - Kl 1300: alle amb

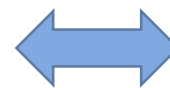
Akuttmedisinforskriften – roller og ansvar

HNT og St. Olav skal:

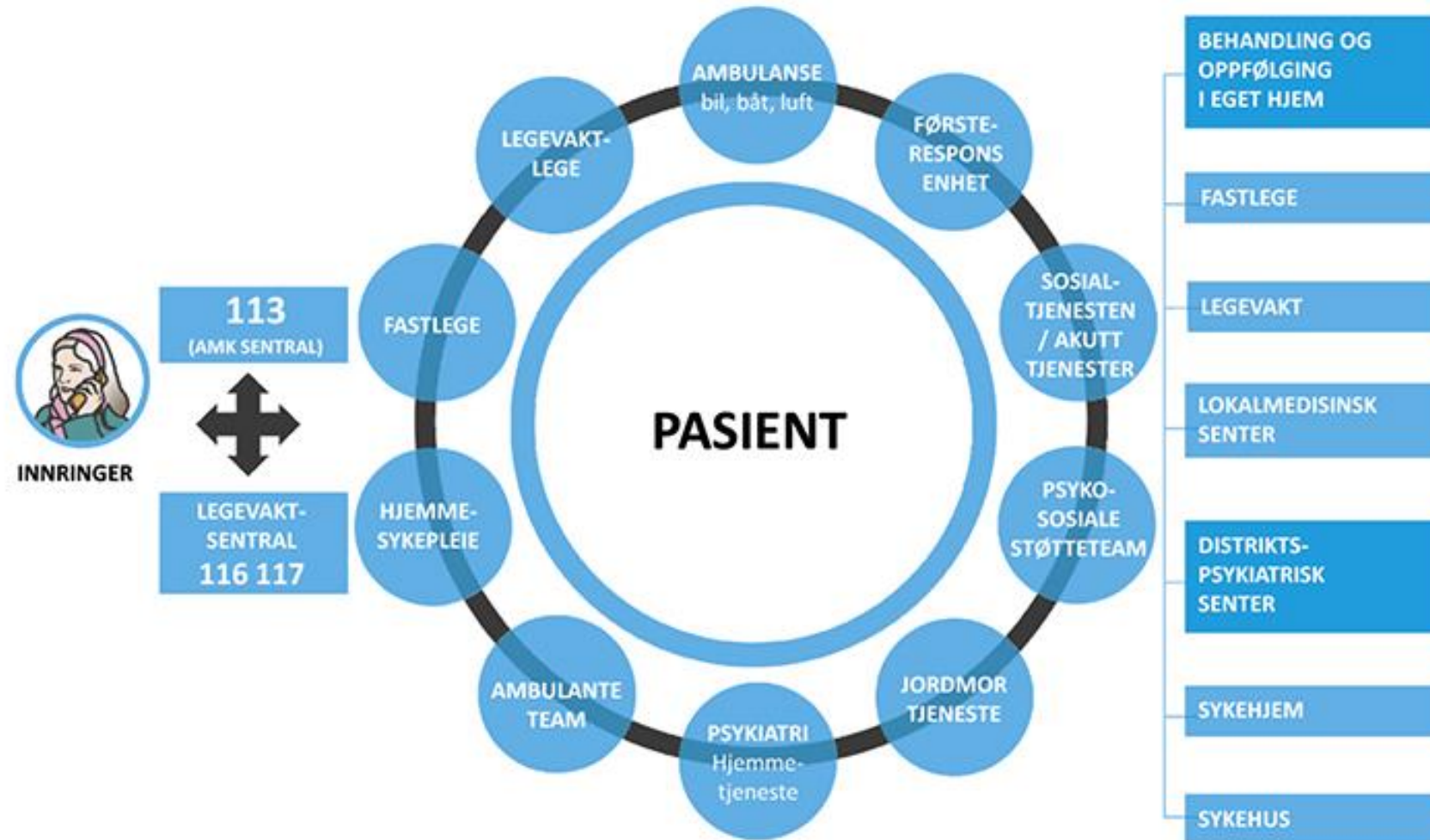
- bringe kompetent personell og akuttmedisinsk utstyr raskt frem til alvorlig syke eller skadde pasienter
- utføre nødvendige undersøkelser, prioriteringer, behandling og overvåking, enten alene eller sammen med andre deler av tjenesten
- bringe syke eller skadde pasienter med behov for overvåking og/eller behandling til forsvarlig behandlingssted og mellom behandlingssteder
- beredskap for å kunne dekke behovet for ambulansetjenester ved større ulykker og kriser innenfor egen helseregion og på tvers av regions- og landegrensene
- beredskap for nødvendig følgetjeneste for gravide til fødestedet og
- delta i enkle søk og redningsoperasjoner.
- motta bistand fra industrivernpliktige bedrifter
- sikre en hensiktsmessig og koordinert innsats i de ulike tjenestene i den akuttmedisinske kjeden
- kan, som del av sin akuttmedisinske beredskap, inngå avtale om **bistand fra akutthjelpere**

Kommunen skal:

- tilby legevaktordning som sikrer befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp
- vurdere, gi råd og veilede ved henvendelser om øyeblikkelig hjelp
- diagnostisere og behandle akutte medisinske tilstander ved legekonsultasjoner og sykebesøk og ved behov henvise til andre tjenester i kommunen, blant annet fastlege, og eventuelt spesialisthelsetjeneste og
- yte hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, blant annet rykke ut umiddelbart når det er nødvendig.
- sørge for at legevakten er utstyrt slik at helsepersonellet i vakt kan gjennomføre diagnostikk og iverksette nødvendig medisinsk behandling og overvåking i akutte situasjoner.
- sørge for at legevakten er organisert og utstyrt slik at helsepersonell i vakt kan rykke ut umiddelbart
- sikre en hensiktsmessig og koordinert innsats i de ulike tjenestene i den akuttmedisinske kjeden
- kan, som del av sin akuttmedisinske beredskap, inngå avtale om **bistand fra akutthjelpere**

Akuttmedisinsk beredskap – felles ansvar

”Den akuttmedisinske kjeden er samfunnets samlede organisatoriske, personellmessige og materielle beredskap for å kunne yte befolkningen akutt helsehjelp”

Helseberedskap

Fokus beredskap:

- Opprettholde evne til å yte helsehjelp på tross av eventuell fare for ansatte, svikt situasjon, eller økt tilstrømming.

Lovhjemmel:

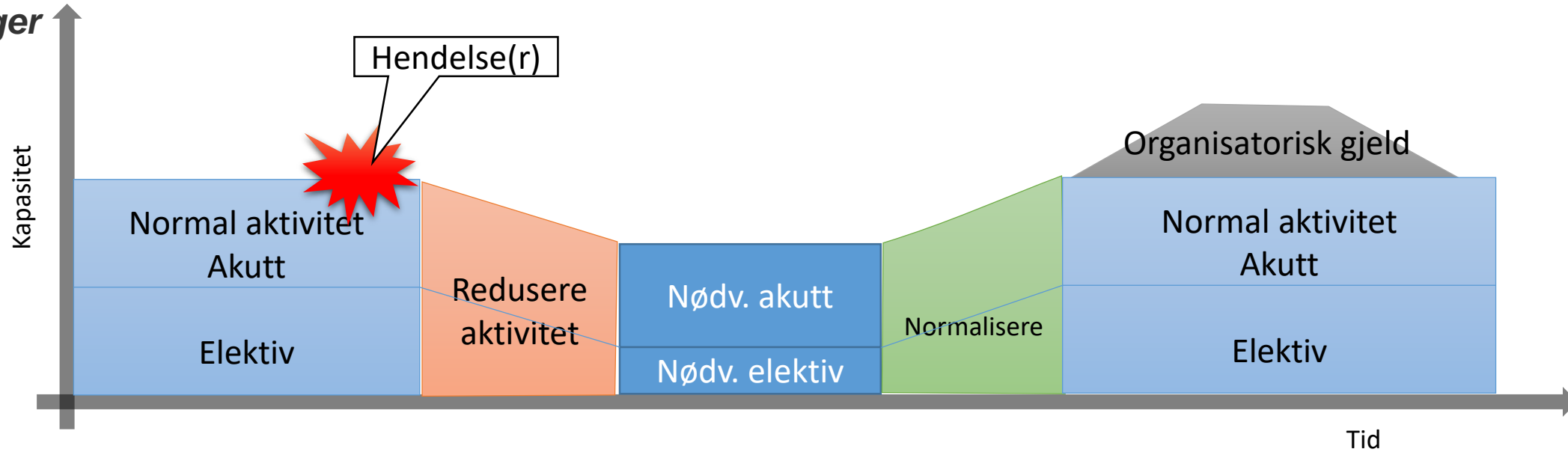
- [Helseberedskapsloven](#)
 - ... «verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp...under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.»
 - ... «kunne fortsette og om nødvendig legge om og utvide driften ... på basis av den daglige tjeneste, oppdaterte planverk og regelmessige øvelser...»
- [Forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid](#)
 - «...utføre beredskapsplanlegging som gjør dem i stand til å tilby nødvendige tjenester under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid...»
- [Spesialisthelsetjenesteloven](#)
- [Helse- og omsorgstjenesteloven](#)
- [Folkehelseloven](#)
- [Smittevernloven](#)
- [Helsepersonelloven](#)
- [Helsetilsynsloven](#)
- [Apotekloven](#)
- [Akuttmedisinforskriften](#)
- [Forskrift om miljørettet helsevern](#)
- [Ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten](#)

§ 4. Planforutsetninger

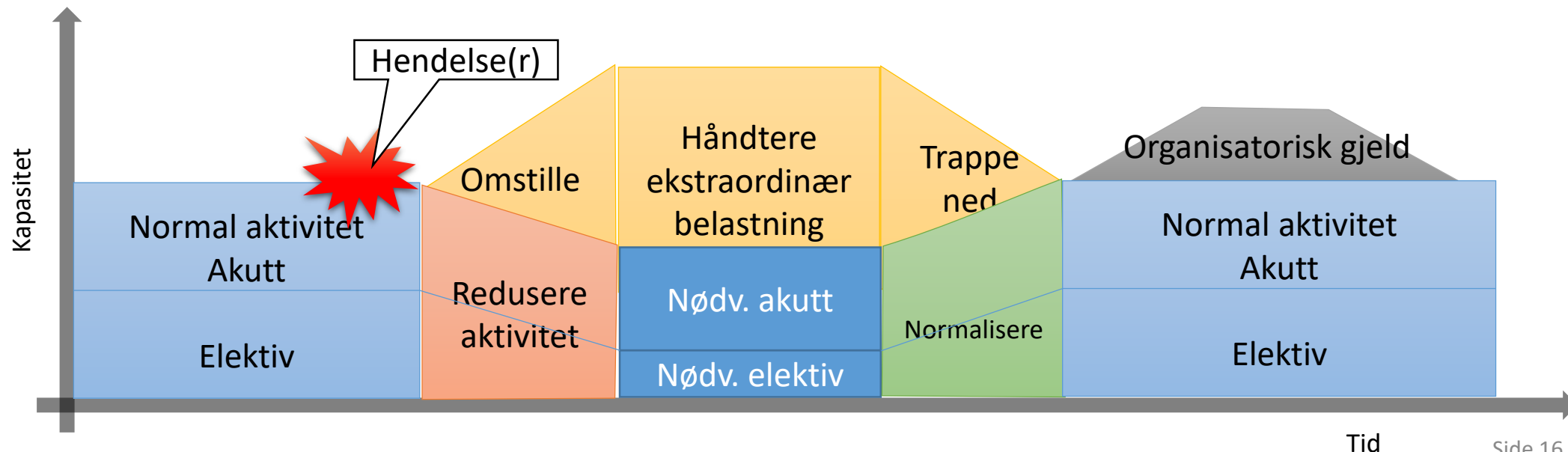
Type a:

«interne og eksterne hendelser som **vesentlig reduserer virksomhetens evne** til å yte varer og tjenester.»

Type b:

«eksterne hendelser som vil innebære en **ekstraordinær belastning** på virksomheten og som kan kreve en generell **omstilling** av den ordinære driften for å kunne **øke kapasiteten.**»

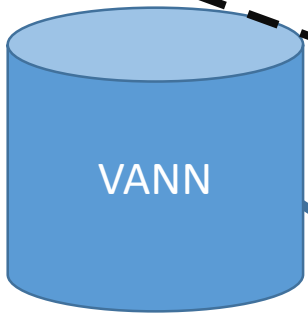
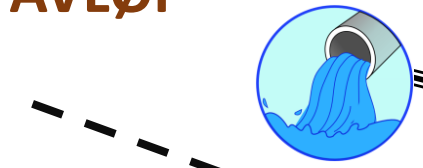

Skissen viser ikke kombinerte hendelser.

Kritisk infrastruktur og forsyning

Elektronisk kommunikasjon

AVLØP

FORSYNING

«Kommunen har et samordningsansvar ...for andre fagområder kommunen og befolkningen er avhengig av som energi, elektronisk kommunikasjon og vannforsyning.»

DSB og Helsetilsynet, Veileder tilsyn

MOBILNETT

NØDNETT

E-KOM NETT

VANNFORSYNING

SIKRING VAKT

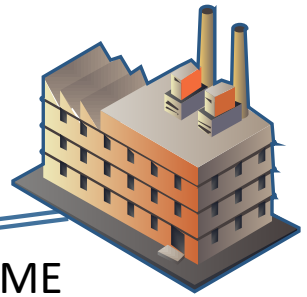
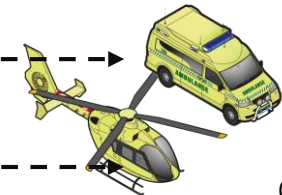
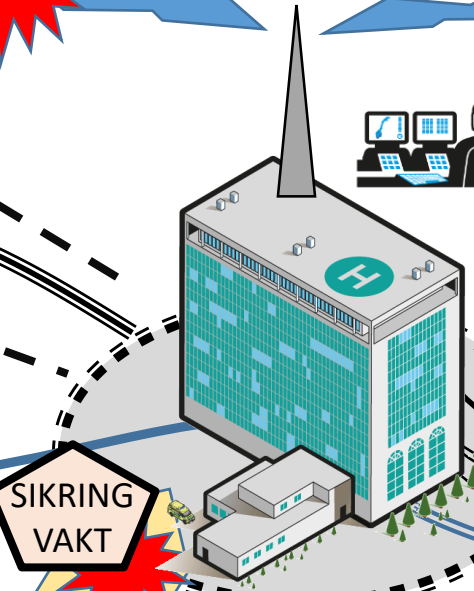
NORMALKRAFT

ENERGI FORSYNING

RESERVEKRAFT

FJERNVARME

DRIVSTOFF / OLJE

...omstilling for å kunne øke kapasiteten

Fire eddik-forgiftede studenter utskrevet fra St. Olavs hospital

Den hardest skadde ligger fortsatt på sykehus.

Tre menn kritisk skadd i eksplosjonsartet brann

Tre personer er kraftig brannskadd etter en dramatisk brann hos Trondheim bil-demontering AS på Øysand.

Det var 1373 personer om bord på Viking Sky. Evakuering via livbåter og andre fartøy var umulig. 470 ble reddet med helikopter. Foto: CHC Helicopters

Knusende dom fire år etter Åsta-ulykken

4. januar 2004 · 3 min lesetid

Gassulykke på pukkverk i Klæbu

Workers in hazardous material suits clean up after removing the contents of the apartment unit where Thomas Eric Duncan, the first person to diagnosed with Ebola in the United States, was staying in Dallas on Oct. 6, 2014.

Terrorangrepene i Norge 2011

22. juli 2011

Historisk tilbakeblikk (2)

I **fred** vil det blant annet være nødvendig med beredskap for en rask redningsinnsats ved:

- Branner:** f. eks. i varehus, hotell , kino og helseinstitusjoner .
- Eksplosjoner:** f. eks. i fartøy , oljeindustri, ammunisjonsfabrikker .
- Epidemier:** f. eks. ved spredning av mikroorganismer gjennom vann.
- Forgiftninger:** f .eks. luft- , vann- , næringsmidlers forurensingen
- Industriulykker:** f .eks. i gruver .
- Kjemiske ulykker:** f .eks. klograss , nitrøse gasser .
- Naturkatastrofer:** f .eks. oversvømmelser, orkan og ras.
- Panikk:** f . eks . i større forsamlinger , demonstrasjoner og opptøyer .
- Radioaktiv stråling:** f. eks. reaktorulykker.
- Trafikkulykker:** f. eks. med fly, busser , tog , fartøy og biler .

I en **krigssituasjon** må vi i tillegg være forberedt på katastrofer som følge av krigshandlinger med masseødeleggelsesvåpen .

Vi må videre regne med befolkningsomflyttinger og økt risiko for epidemier.

Helsetjenestens ressurser kan bli utsatt for krigens virkninger i form av bombe - og splintskader, forstyrrelse i forsyninger av energi og materiell.

Det kan videre bli nødvendig å flytte pasienter og helseinstitusjoner.

Det er viktig i denne forbindelse å være klar over, at når krig truer eller landet er i krig, kan det bli gitt pålegg om krigsutflytting eller evakuering av befolkningen fra utsatte steder.

Faglig samarbeid Samordning av helseberedskapen

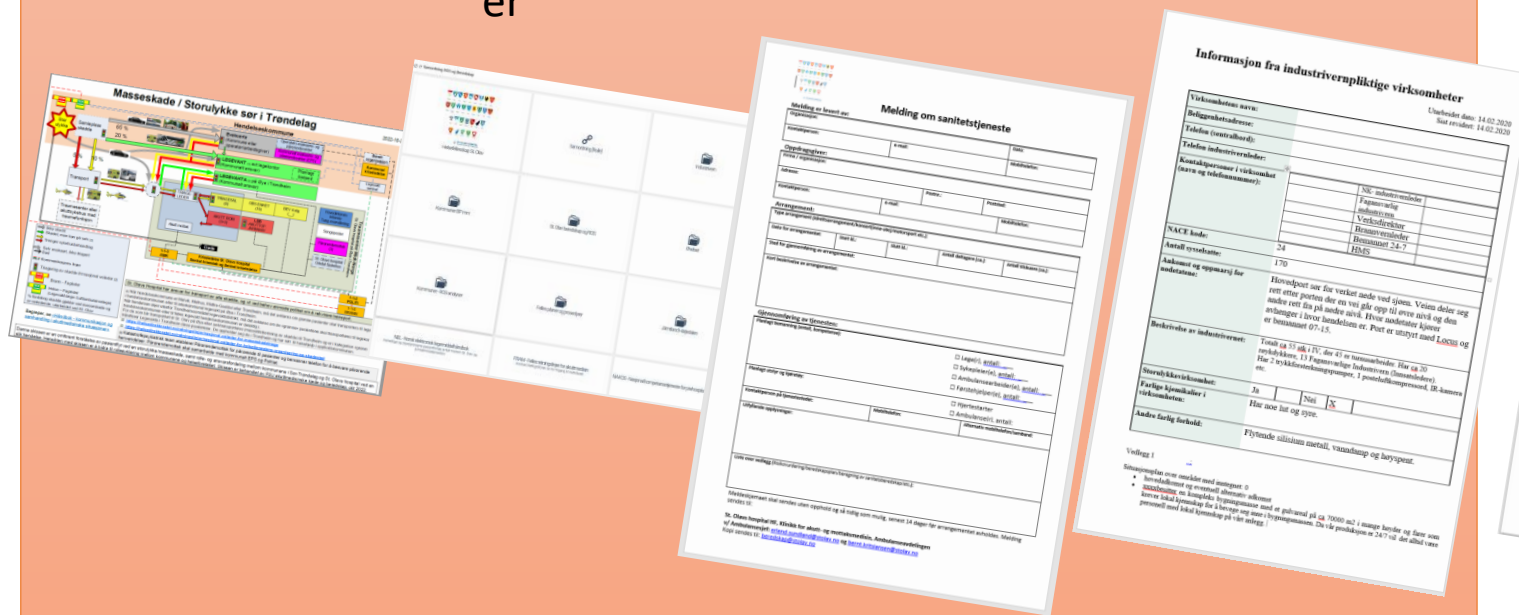
FAGRÅD HELSEBEREDSKAP OG AKUTT MED:

Storulykke

Innsamling av ROS-analyser og beredskapsplaner

Melding om store arrangementer

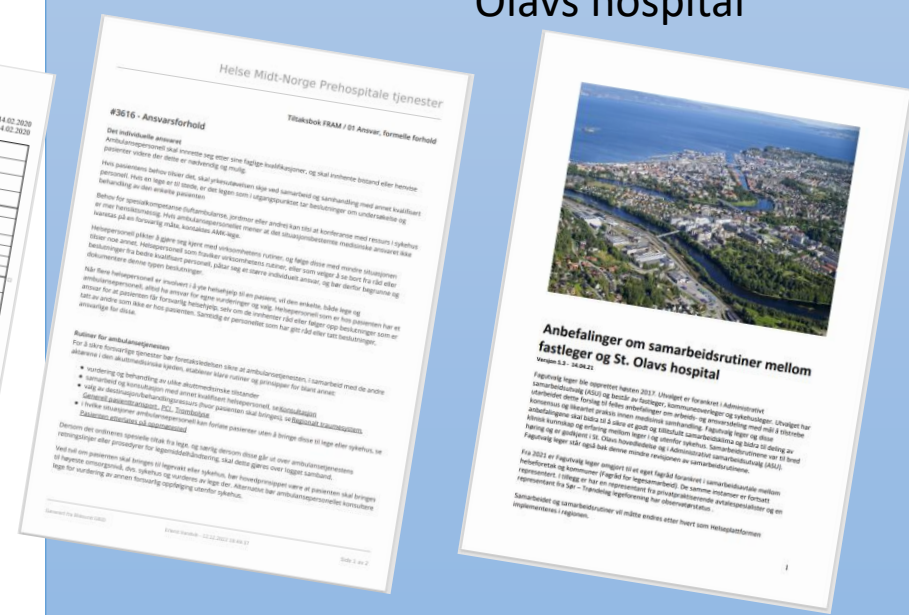
Industrivern og storulykke

FAGRÅD LEGESAMARBEID

FRAM Felles retningslinjer

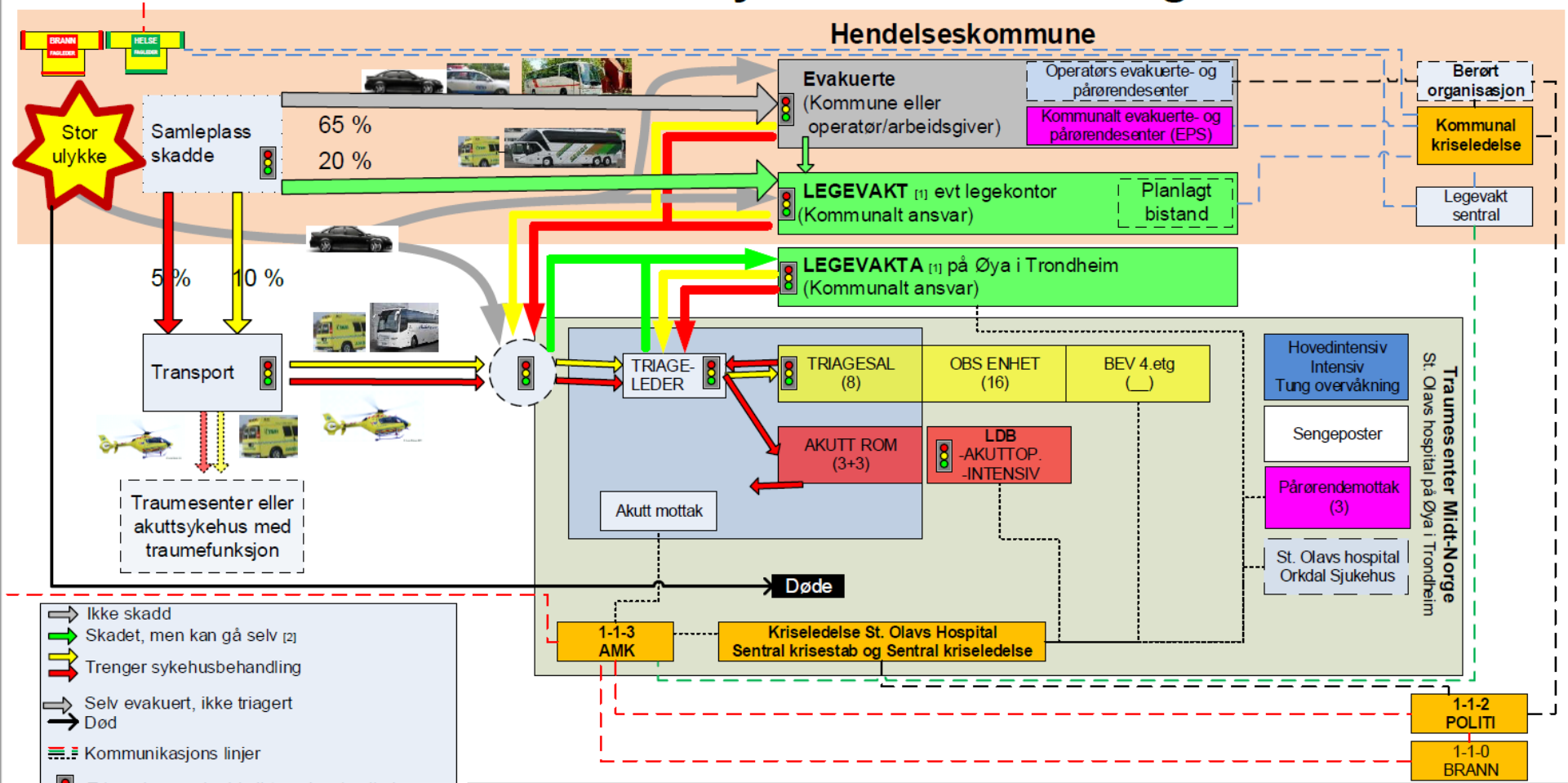
Samarbeidsrutiner mellom fastleger og St. Olavs hospital

Felles faglige retningslinjer og samarbeidsrutiner forankres og gjøres kjent: [Samhandling - St. Olavs hospital \(stolav.no\)](http://stolav.no)

Masseskade / Storulykke sør i Trøndelag

ANSVARSFORDELING MELLOM KOMMUNE OG HELSEFORETAK

- Ikke skadd
 - Skadet, men kan gå selv [2]
 - Trenger sykehusbehandling
 - Selv evakuert, ikke triagert
 - Død
 - ≡≡≡ Kommunikasjons linjer
 - 🚦 Triagering av skadde iht nasjonal veileder [2]
 - BRANN** Brann - Fagleder
 - HELSE** Helse – Fagleder (Legevaktslege /Luftambulanslege)
- % fordeling skadde gjelder ved masseskade og er veiledende, utarbeidet ved St. Olav

St. Olavs Hospital har ansvar for transport av alle skadde, og vil ved behov anmode politiet om å rekvirere transport.

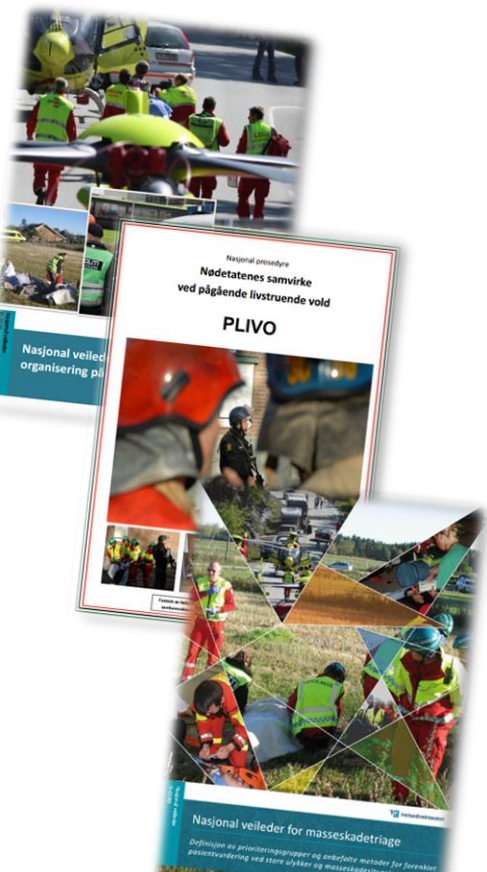
[1] Når hendelseskommune er Malvik, Melhus, Midtre-Gauldal eller Trondheim, må det avklares om grønne pasienter skal transporteres til legekontor i hendelseskommunen eller til interkommunalt legevaktssentrum på Øya i Trondheim. Når hendelsen skjer utenfor Trondheimsområdet legevaktssentrum, må det avklares om de «grønne» pasientene skal transporteres til legekontor i hendelseskommunen eller til felles legevakt hendelseskommunen er delaktig i. For de som blir transportert til St. Olav på Øya eller selvtransporteres (massetilstrømming av skadde) til Trondheim og er i kategorien «grønn», håndterer Legevakta i Trondheim disse pasientene. De oppholder seg da i Trondheim og har rett til helsehjelp i oppholdskommunen.

[2] <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/nasjonal-veileder-for-masseskadetriage>

[3] <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/nasjonal-veileder-for-helsetjenestens-organisering-pa-skadested>

Begreper, se «Håndbok - kommunikasjon og samhandling i akuttmedisinske situasjoner»

Denne skissen er en omforent forståelse av pasientflyt ved en storulykke/masseskade, samt rolle- og ansvarsfordeling mellom kommunene i Sør-Trøndelag og St. Olavs hospital ved en slik hendelse. Hensikten med skissen er å bidra til rolleavklaring mellom kommunene og helseforetaket. Skissen er behandlet av FSU akuttmedisinske kjede og beredskap, okt 2022.

Sosialhjelp

Helsehjelp

Samordning ROS og Beredskap

 Helsefelleskap St. Olav	 Samordning [Rolle]	 Industrivern	 Regional helseberedskapsplan	 Arrangement i Trondheim	 LRS-Trøndelag	 Fjellregionen Røros - Tynset
 Kommuner BP mm	 St. Olav beredskap og ROS	 Øvelser	 Evalueringsrapporter	 Samarbeidsmøte helsefelleskap St. Olav	 Forsvaret	 Politi
 Kommuner - ROS-analyser	 Felles planer og prosedyrer	 Jämtland Härjedalen	 Organiserte frivillige	 Nasjonale avtaler mv	 Sivilforsvaret	 IUA - akutt forurensning
 ROS-analyser - regionale og nasjonale						
 Veg, tunnel og ferje	 Jernbane	 Flyplass	 Buss og hurtigbåt			 Test Kalender..
NEL - Norsk elektronisk... Helhetlige og standardisert...	FRAM - Felles... Kontakt AMK@StOlav.no fo..	NAKOS - Nasjonal kompetansetjeneste for..	KS Læring	Helse Midt læringsportal		

Samordning av beredskap

«...kommunen som geografisk myndighet være pådriver for samarbeid mellom aktører som ligger i kommunens geografiske område, som helseforetak, frivillige organisasjoner, Forsvaret, politi, leverandører av kritiske samfunnsfunksjoner m.fl.»

Kommunale beredskapsråd

Foretak	Kommune	Har kommunen etablert beredskapsråd?	Navn	E-post
StO	Frøya	Ja	Nordborg, Marit Wisløff	marit.wisloff.norborg@froya.kommune.no
StO	Heim	Ja	Opsahl, Tiffany	tiffany.opsahl@heim.kommune.no
StO	Hitra	Ja	Sæther, Kjell Roar	kjell.sether@hitra.kommune.no
StO	Holtålen	Ja	Moe, Aagoth Johanne	aagoth.moe@holtalen.kommune.no
StO	Indre Fosen	Ja	Mjøsund, Kjetil	kjetil.mjosund@indrefosen.kommune.no
StO	Malvik	Ja	Iversen, Ole Christian	oci@malvik.kommune.no
StO	Melhus	Ja	Mørkehagen, Marte	marte.morkhagen@melhus.kommune.no
StO	Midtre-	Ja	Stølen, Magni	magni.stolen@midtre-gauldal.kommune.no
StO	Oppdal	Nei	Husa, Jan Kåre	Jan.Husa@oppdal.kommune.no
StO	Orkland	Ja	Tronvoll, Arnt	amt.tronvoll@orkland.kommune.no
StO	Rennebu	Ja	Wold, Per Ivar	per.wold@rennebu.kommune.no
StO	Rindal	Ja	Schei, Tove	tove.schei@rindal.kommune.no
StO	Røros	Ja	Skogås, Frode	frode.skogas@roros.kommune.no
StO	Selbu	Ja	Holt, Ingrid Rolseth	Ingrid.holt@selbu.kommune.no
StO	Skaun	Nei	Bjerke, Knut Andre	Knut.Andre.Bjerke@skaun.kommune.no
StO	Trondheim	Ja	Moe, Camilla Renate	camilla.renate.storseth.moe@trondheim.kommune.no
StO	Tydal	Ja	Tuset, Ingjerd	ingjerd.tuset@tydal.kommune.no
StO	Ørland	Ja	Sem, Tore	tore.sem@orland.kommune.no
StO	Åfjord	Ja	Humstad, Hilde	hilde.haugdahl.humstad@afjord.kommune.no
HNT/StO	Inderøy	Ja	Slapgård, Erlend Røtmo	ers@inderoy.kommune.no
HNT/StO	Meråker	Ja	Nicolausson, Håvard	havard.nicolausson@meraker.kommune.no
HNT/StO	Osen	Nei	Stein, Jo Terje	jo.terje.stein@osen.kommune.no
HNT/StO	Stjørdal	Ja	Moe, Kristin	kristin.moe@stjordal.kommune.no

St. Olav kommunekontakt

Del	Kommune	Ambulansesasjon(er)	Seksjonsleder	Mobil	E-post
HNT STO	Meråker	Stjørdal, Meråker og Snåsa	Monica Fanum		Monica.Fanum@helse-nordtrondelag.no
HNT STO	Stjørdal	Stjørdal, Meråker og Snåsa	Monica Fanum		Monica.Fanum@helse-nordtrondelag.no
STO	Frøya	Hitra/Frøya	Siv Bente Bekken		siv.bente.bekken@stolav.no
STO	Heim	Hemne/Rindal/Halsa	Eivind Stølhaug		Eivind.Stolhaug@stolav.no
STO	Hitra	Hitra/Frøya	Siv Bente Bekken		Eivind.Stolhaug@stolav.no
STO	Holtålen	Holtålen/Røros	Ann-Iren Rønningsgrind		Ann-Iren.Overvoll.Ronningsgrind@stolav.no
STO	Indre Fosen	Rissa/Leksvik	Thomas Selven		Thomas.Selven@stolav.no
STO	Malvik	se Trondheim/Ranheim	Monika Ztony		Monika.Gronland.Ztony@stolav.no
STO	Melhus	Melhus/Orkdal/Støren	Jorg Jørgensen		Jorg.Jorgensen@stolav.no
STO	Midtre Gauldal	Melhus/Orkdal/Støren	Jorg Jørgensen		Jorg.Jorgensen@stolav.no
STO	Oppdal	Rennebu/Oppdal	Jon Rokkonesløkk		Jon.Rokkoneslokk@stolav.no
STO	Orkland	Melhus/Orkdal/Støren	Jorg Jørgensen		Jorg.Jorgensen@stolav.no
STO	Orkland	St. Olav - Orkanger sjukehus	Ida Lise Salberg		Ida.Lise.Salberg@stolav.no
STO	Rennebu	Rennebu/Oppdal	Jon Rokkonesløkk		Jon.Rokkoneslokk@stolav.no
STO	Rindal	Hemne/Rindal/Halsa	Eivind Stølhaug		Eivind.Stolhaug@stolav.no
STO	Røros	Holtålen/Røros	Ann-Iren Rønningsgrind		Ann-Iren.Overvoll.Ronningsgrind@stolav.no
STO	Selbu	Selbu/Tydal	Mads Kristian Strand		Mads.Kristian.Strand@stolav.no
STO	Skaun	se Orkland	Jorg Jørgensen		Jorg.Jorgensen@stolav.no
STO	Trondheim	Rosten	Arnt Krogstad		Arnt.Krogstad@stolav.no
STO	Trondheim	Ranheim/Gastro	Monika Ztony		Monika.Gronland.Ztony@stolav.no
STO	Trondheim	St. Olav hospital, Trondheim	Erlend Vandvik	943 40 208	Erlend.Vandvik@StOlav.no
STO	Tydal	Selbu/Tydal	Mads Kristian Strand		Mads.Kristian.Strand@stolav.no
STO	Ørland	Ørland/ Åfjord/ Roan	Camilla Berge		Camilla.Berge2@stolav.no
STO	Åfjord	Ørland/ Åfjord/ Roan	Camilla Berge		Camilla.Berge2@stolav.no
STO X	Os	Sykehuset Innlandet, se Røros	Ann-Iren Rønningsgrind		Ann-Iren.Overvoll.Ronningsgrind@stolav.no
STO X	Surnadal	Helse MR, se Hemne/Rindal/Halsa	Eivind Stølhaug		Eivind.Stolhaug@stolav.no

Kontaktinformasjon til St. Olav og overordnet beredskapsplan er tilgjengelig her: <https://data.stolav.no/eqspublic/beredskap>

Veileder for felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap

Noen relevante utdrag:

- «For helseberedskapen er det spesielt kommunens plikt til å kunne yte nødvendig helsehjelp i kriser, ved katastrofer og i krig som skal være i fokus.»
- «...kommunen har forberedt universelle beredskapstiltak for å evakuere skadde og ta imot berørte innbyggere...»
- «Opprettholde helse- og omsorgstjenester ... i perioder med lengre problemer med infrastruktur, som kommunikasjon, bortfall av strøm, vann, IKT etc.»
- «Håndtere større uønskede hendelser i egen kommune eller nabokommune...»
- «...plan for krisekommunikasjon til media, befolkning og egne ansatte...»
- «...rutiner for informasjonsdeling og rapportering internt i kriseorganisasjonen og eksternt....»

Aktører som kan yte befolkningen akutt helsehjelp:

«...samfunnets samlede... beredskap for å kunne yte befolkningen akutt helsehjelp »

